

Tilkallingshjelp

Med tilkallingshjelp menes ekstrahjelp som arbeidsgiver kontakter i hvert enkelt tilfelle når det oppstår behov for ekstrabemannning. I forbindelse med jul er det antagelig en del arbeidsgivere som ønsker å benytte seg av ekstrahjelper for å ta av for økt kundepågang og større arbeidspress. Å ansettes som ekstrahjelp innebærer at man er midlertidig ansatt, og adgangen til midlertidige ansettelser er begrenset. I denne artikkelen ser vi nærmere på regelverket på området.

TEKST:

Anne Amanda Norendal, rådgiver i Norges Farmaceutiske Forening

HVER TILKALLING ANSES SOM ET ARBEIDSFORHOLD

En del virksomheter har behov for å tilkalle ekstrahjelper for noen timer eller en dag eller to for å avhjelpe et midlertidig og akutt bemanningsbehov. Mange ordner dette på den måten at de har en ringeliste over personer som på forhånd har sagt seg villige til å kontaktes. Når man gjør bruk av tilkallingsvakter anses dette som midlertidige ansettelsesforhold, som avsluttes hver gang vekten/arbeidsøkten er over. Har man for eksempel blitt tilkalt for å arbeide en søndag i desember, anses arbeidsforholdet for avsluttet ved arbeidsdagens slutt.

FRIVILLIGHET

Det litt spesielle med denne typen midlertidige ansettelsesforhold er at arbeidsgiver ikke har noen plikt til å tilkalle tilkallingshjelpen i bestemte situasjoner, og tilkallingshjelpen på sin side heller ikke har noen plikt til å stille opp ved en tilkallelse. Arbeidstakeren kan altså på fritt grunnlag takke nei til et tilbud om arbeid, uten noen ytterligere forklaring.

VILKÅRENE MÅ VÆRE OPPFYLT VED HVER TILKALLING

Siden hver tilkalling anses som et midlertidig ansettelsesforhold, må vilkårene for midlertidige ansettelser være oppfylt ved hver enkelt tilkalling. Arbeidsgiver har adgang til å ansette midlertidig når det dreier seg om arbeid i stedet for en annen eller andre, det vil si i vikariater og dessuten i prosjekter hvor arbeidet skiller seg fra det som ordinært utføres i virksomheten. Vanligvis blir tilkallingsvaktene tilkalt ved fravær blant de andre ansatte eller for å utføre arbeid som normalt ikke utføres i virksomheten (for eksempel pakke julegaver), eller i forbindelse med sesongmessige svingninger med økt kunde-

pågang, eksempelvis ved juletider. Dette er innenfor lovens rammer. Saken kan imidlertid stille seg annerledes dersom bruken av tilkallingshjelper kompenseres for et udekket og varig bemanningsbehov. Har man mistanke om dette, bør man kontakte sekretariatet for en nærmere vurdering.

ARBEIDSVILKÅR

Både faste og midlertidige ansatte skal ha arbeidskontrakt, og det gjelder også tilkallingshjelper. Av denne arbeidsavtalen skal det blant annet fremgå hvem som er parter i arbeidsforholdet, hvor arbeidstakeren skal arbeide ved tilkalling (dersom dette ikke varierer), vedkommendes rett til ferie og feriepenger, hvilke frister som gjelder for oppsigelse av arbeidskontrakten og ev. tariffavtaler, arbeidsreglement og andre tilsetningsvilkår som regulerer arbeidsforholdet. Arbeidstiden avtales som regel ved hver enkelt tilkalling, og dette bør også fremgå av avtalen. Man skal merke seg at dersom det eksisterer en tariffavtale for farmasøytene på arbeidsstedet, dekker denne også tilkallingshjelpens arbeidsforhold. Arbeidsavtalen som tilkallingshjelp regulerer de generelle vilkårene vedkommende tilkalles på, slik at det ikke skal skrives en ny kontrakt ved hver tilkalling.

SYKEPENGER

For å ha krav på sykepenger fra arbeidsgiver er det et krav at vedkommende har vært ansatt i minst fire uker rett før sykefraværet. Det avgjørende er ikke at man har arbeidet hver dag i denne perioden, men at oppholdet mellom to tilkallingsvakter ikke har vært mer enn 14 dager. En tilkallingshjelp må derfor ha arbeidet mer eller mindre regelmessig i løpet av de fire siste ukene. Hvis tilkallingshjelpen for eksempel arbeider én fast dag i uken, vil retten til sykepenger fra arbeidsgiver være

i behold. Sykepengene skal dekke tapt arbeidsfortjeneste for den dagen eller de dagene man hadde avtale om å arbeide.

Husk også at retten til å benytte egenmelding forutsetter at man har vært ansatt i minst to måneder hos samme arbeidsgiver. Tilkallingsvakter bør derfor på forhånd avklare hvorvidt egenmelding godtas dersom arbeidsforholdet ikke har vart mer enn to måneder, eller det har vært opphold på mer enn fjorten dager mellom tilkallingene de siste to månedene. Dersom arbeidsgiver ikke godtar egenmelding i en slik situasjon, må man oppsøke lege første sykedag.

En arbeidskontrakt som fastslår at vedkommende er ansatt som tilkallingshjelp i virksomheten, regulerer arbeidsvilkårene hver gang vedkommende utfører arbeid for arbeidsgiveren. Dette endrer likevel ikke det faktum at hver enkelt arbeidsøkt anses som et avsluttet arbeidsforhold i forhold til regelverket om sykepenger, egenmelding osv.

Så lenge arbeidstakeren har rett til sykepenger fra arbeidsgiver er den såkalte opptjeningstiden oppfylt. Dersom sykefraværet varer utover 16 dager, overtar Nav utbetalingen av sykepengene. For at man skal ha rett til sykepenger fra Nav er det et vilkår at vedkommende har hatt en årsinntekt som minimum tilsvarer 50 prosent av grunnbeløpet. Per 1. mai 2009 utgjør grunnbeløpet kr 72 881,-. Det vil si at en tilkallingshjelp må ha hatt en inntekt på årsbasis på minimum kr 36 440,50 for å ha rett til sykepenger. Foreldrepenger fra folketrygden/arbeidsgiver er likestilt med lønn.

FERIE

Tilkallingsvakter, på lik linje med andre arbeidstakere, har rett til ferie. Siden tilkallingsvakter ikke har plikt til å påta seg oppdrag, vil ferien i praksis kunne bestå i

at man takker nei til vakter i det tidsrommet man vil ha fri. Man bør likevel avklare ferieavviklingen med arbeidsgiver på forhånd.

PENSJON

Den offentlige folketrygden tar utgangspunkt i pensjonsgivende inntekt ved beregning av pensjons-poeng. Det innebærer at det i forhold til folketrygden ikke spiller noen rolle om pengene er tjent ved fast ansettelse, langtidsvikariat eller som tilkallingsvikar.

Når det gjelder private tjenestepensjoner, er utgangspunktet at man opptjener rettigheter allerede fra første ansettelsesdag. Ofte går imidlertid rettighetene tapt dersom ansettelsestiden i virksomheten er under 12 måneder, slik at det kan være vanskelig å oppfylle vilkårene for tilkallingsvakter.

I apoteketaten har man en egen pensjonsordning; Pensjonsordningen for apoteketaten. For å være medlem av denne pensjonsordningen kreves det at man har en gjennomsnittlig arbeidstid på minimum 15 timer per uke. Hovedregelen er imidlertid at alle stillingsforhold skal innrapporteres til Pensjonsordningen. Det gjelder også når stillingsforholdet er under minstegrensen. Dersom arbeidstakeren ikke har tilsetningsforhold andre steder tilknyttet Apotekordningen, opptjenes heller ikke pensjonsrettigheter for perioden vedkommende arbeider mindre enn 15 timer i uken. En arbeidstaker kan ha krav på medlemskap dersom vedkommende har flere stillinger som samlet tilfredsstillende kravene til minstegrensen.

Nyheter på www.farmatid.no

November:

- Stortingsdebatt om farmasøyt-kompetanse
- Milliardavtale til Clavis Pharma
- Akademisk doping brer om seg
- Idépris til forskning på nytt antibiotikum
- Første norske PET-doktorgrad i havn
- Forventer ikke råd på apoteket
- Vil kreve 4 i norsk av farmasi-studenter
- Felleskatalogen på iPhone
- Vil stanse frislipp av legemidler
- Butikkene spiser seg lite inn i apotekene
- Merck og Schering-Plough har fusjonert
- – Gi farmasøytene vaksine nå
- Legemiddelverket på Facebook

Konferanse om smertebehandling

Norsk Smerteforening avholder Den 6. nasjonale fagkonferanse om kunnskapsbasert smertebehandling i Rikshospitalets Store auditorium fredag 15. og lørdag 16. januar 2010.

Norsk Smerteforening er en tverrfaglig forening for helsemedarbeidere med interesse for smerteforskning og smertebehandling. Foreningen samarbeider med Norsk barnesmerteforening og Norsk forening for smertemedisin, en spesialforening i Den norske legeforening.

Hovedprogram er: • Kroniske smerter – behandling som virker • Smerter

fra muskler og skjelett • Nasjonale retningslinjer for smertepasienters rett til prioritert helsehjelp i spesialisthelsetjenesten • Samhandling mellom primærhelsetjenesten og spesialisthelsetjenesten om kronisk smertepasienter • «Lightning Process» • Tolv ferske doktoravhandlinger om smerte.

For mer informasjon og påmelding se www.norsksmerteforening.no.

APOTEKVARER • ETIKETTER • EMBALLASJE
TRYKKSAKER • KONTOR & DATAREKVISITA
BUTIKKREKVISITA • MILJØPRODUKTER

Vi har betjent norske apotek i over 50 år.
Besøk vår webshop på www.doviggen.no

Døviggen AS • P.b 6034 Etterstad 0601 Oslo
Telefon 23 05 10 50 • firmapost@doviggen.no

Døviggen